

VALUTAKURSIR

		13.10.93	Uttimo síðsta mán.
USA	Dollari	646,90	654,10
Bretland	Pund	986,39	987,36
Týskland	Markur	404,41	404,21
Svøríki	Króna	81,82	81,35
Noreg	Króna	92,29	92,56
Frakland	Frankur	115,10	115,87
Belgia	Frankur	18,467	18,731
Sveits	Frankur	461,74	461,77
Holland	Gyllin	359,59	359,87
Italia	Liri	0,4100	0,4136
Finnland	Markur	113,65	113,36
Ísland	Króna	9,40	9,44
Eysturriki	Skillingur	57,482	57,448
Spania	Pesetas	4,979	5,007
Portugal	Escudos	3,905	3,927
Kanada	Dollari	487,16	491,25
Japan	Yen	6,1086	6,2159
Írland	Pund	946,74	944,59
Grikkaland	Drakmur	2,775	2,799

Kelda: Føroya Sparikassi

Verður
sent
ópostaðTíðindablaðið Sosialurin
Postsmoga 3238
FR-110 Tórshavn

Rolf Guttusen, formaður í føroysku endurreisingarnevndini:

So lítið samfelag hefur ikki orku til alt

- Spurningurin er nú, um føroyingar ikki mugu umhugsa, um so lítið samfelag hefur ráð at hava allar teir stovnar, sum stóru londini hava, sigur Rolf Guttusen í viðmerking til avtaluna

Nýggja avtalan millum landsstýrið og stjórnina tryggjar, at bankarnir og fáa 1,3 mia. krónur.

Rolf Guttusen, formaður í føroysku endurreisingarnevndini, sigur í telefon-samræðu við Sosialin, at hann bert hoyrt brot úr avtaluni í donsku tíðindini í gjár.

Kommunumál

- Tað er einki at ivast í, at Føroya Banki er verri fyri figgarliga enn Sjóvinnubankin, m.a. tí teir hava sett ov lítið av móti tapi. Tí hefur danski figgjargrunnurin sett seðhusavirðið so lágt.

- Tað hefur týðning, at danska stjórnin nú hefur frásagt sær alla ábyrgd fyri føroysku kommununum.

Hetta situr væl til okkara uppskot í ávegis frágreiðingini, sum mælir til, at kommunurnar í felag, við stuði í landsstýrinum, skulu fáa lánini umlögð.

- Kommunurnar hava tikið lán í eina tíð, tá rentan var høg og avdráttartíðin rættiliga stutt.

- Í Danmark er rentulekking farin fram. Tað hefur við sær, at fólk fáa møguleika at umleggja seðhusalánini til lægri rentur og longri afturgjaldingartíð.

- Hetta halda vit, at føroysku kommunurnar eisini kundi fingið í lag, grundað á, at tær gjalda ov nøgv í rentu.

Kommunurnar eru almennir stovnar, og tað merkir, at teir ikki kunnu fara á húsagang, tí landið í hesum føri, tekur yvir.

Eingin tapsvandi

- Av tí at afturgjaldingin soleiðis er tryggjað, og tí lánistovnar og kreditfeløg seta rentuna eftir, hvussu stórir tapsvandin er, átti rentanat verið lægri, umframt at kommunurnar áttu at samráðst um at leingja lánitíðina.

- Vit hava roknað út, at um kommunurnar hava sama skattaprosent, men lánini verða umlögð soleiðis, at rentustasurin í miðal verður settur til 7%

Rolf Guttusen, formaður í føroysku endurreisingarnevndini: - Kommunurnar eru almennir stovnar og kunnu tí ikki fara á húsagang. Lánistovnar og kreditfeløg seta rentuna eftir tapsvandinum, halda vit, at rentan er ov høg

og lánitíðin til 20 ár, so kunnu nærum allar kommunur at svara sínar skyldur.

Undantíknar eru Húsar, Sunda, Elduvíkar, Oynda-fjarðar og Gøta Kommunur, sum ikki kunnu svara sínar skyldur, hóast rentan verður sett til 7% og lánitíðin til 20 ár, sigur Rolf Guttusen. Lógini, sum skal fáast burtur.

Landið og bankarnir javnsetur

- Á figgjarlógini eru 30 mió. krónur avsettar til nýggja veðhaldsskipan til vinnulivstiltøk.

- Hetta er uppskot sum vit í veruleikanum gjørdur í frágreiðingini, og sum landsstýrismaðurin í figgjarmálum helt vera so gott uppskot, at han setti tað á figgjarlógina.

- Hinvegin, so vita vit, at Peter Andersen, formaður í donsku endurreisingarnevndini, undir samráðingunum mælti til at strika hetta uppskotið.

- Tað er tí týðningarmikið at hetta er nevnt í avtaluni, og er dømi um, at føroysku politikarnir hava hildið fast um hetta, hóast danir hava mótmælt.

- Í avtaluni um hetta mál stendur, at landsstýrið veitir

30 mió. krónur veðhald til vinnulivstiltøk, javnsett við bankarnar. T.v.s. at um landskassin missir ein mió. krónur, so missir bankin tað sama.

- Hetta ger, at peningastovnamir nú nýðast at gera grundleggjandi arbeiði og meta um eitt projekt, áðrenn teir jätta at seta tað í verk. Tað hava teir ongantíð gjørt áður, tí tá hefti landskassin fyrri øllum.

Hvussu metir tú møguleikan at spara 250 mió. krónur á figgjarlógini í ár?

- Danska stjórnin hefur sett sum treyt í avtaluni, at figgjarlógin skal javnviga, og hon skal haldast. Tað kann gerast við at hækka skattin ella at fremja skeringar.

Málið í Eysturriki kosaði ov nøgv

- Vit hava í frágreiðingini víst á møguleikar at fáa pening inn. Eitt nú rentuskatt, ognarskatt, lønhæddargjald, arva- og gávugjald o.s.fr., sum kundi givið millum 50 og 100 mió. krónur.

Annars verður neyðugt at rationalisera almennu stovnamir, og kanska umhugsa, at so lítið samfelag sum okkara, ikki hefur ráð at hava allar teir stovnar, sum stóru samfeløg hava.

Til stuttleika kann eg nevna, at landsliðið kundi verið avtikið. Tað er skomm at ferðast landanna millum og tapa ein dyst fyri og annan eftir.

- Hatta málið í Eysturriki kostaði føroysku kommununum dyrt, eitt nú í graslíkisvallum um oyggjarnar.

Í Vágum eru triggjir graslíkisvallir, og bert ein km er millum tann í Miðvági og Sandavági. Tað er óneyðugt.

At enda sigur Rolf Guttusen, at tað var neyðugt at fáa figgjarlógin skal javnviga.

- Var tað ikki var steðfest hesaferð, so hevði tað verið at útsett trupulleikarnar.

- Støðan er so vónleys sum hugsast kann. Niðurstøðan er, at tað nú er upp til føroysku politisku myndugleikarnir, hvar skal skerast og hvussu hetta frægast kann gerast.

Dagney

ARBEIÐI SØKIST

Ungur maður, hefur stóra koyrikortið og er maskinsmiður, søkir arbeiði.

Tlf. 21269